

Column

‘Het is van belang dat mariniers zich zichtbaar kunnen onderscheiden, zowel binnen de marine als naar buiten’

Sergei Boeke is politiek adviseur bij het NAVO hoofdkwartier JSEC in Ulm, Duitsland. Hij schrijft op persoonlijke titel.

Kleren maken de man, aldus het Nederlands spreekwoord. Voor de militair – man en vrouw – speelt het uniform een nog belangrijkere rol. Veel militairen waren dan ook teleurgesteld toen het nieuwe uniform niet op tijd gereed was, maar het lot onderging van menig Defensie materieelsproject – en stevig vertraagd werd. Als het zover is dan krijgt het vlootpersoneel een uniform met een blauw camouflagepatroon. Dat de U.S. Navy na enkele jaren hun experiment met blauw camouflage (de *blueberry*) volledig terugdraaide, deert niet. Dat eerbiedwaardige marines zoals de Britse Royal Navy en Franse Marine Nationale het niet functioneel vinden, maakt ook niet uit. Het camouflagepatroon is vast nuttig als je overboord valt. Maar een nog grotere misser dan het blauwe camo van de vloot is het toekomstige groene pak van het Korps Mariniers. Deze zal hetzelfde zijn als die van de landmacht. Hier gaat het niet over functionaliteit, maar iets veel belangrijkers, namelijk identiteit.

Het Korps is de landmacht niet. Taken zijn verschillend en de *mindset* is anders. Als er grenzen zijn, dan gaat de marinier er overheen. Soms gierend, meestal met humor en altijd met militaire effectiviteit. Men is trots op de eigen geschiedenis en tradities. Ze worden omvat in de Korpsgeest - die niemand gezien heeft maar die wel ronddwaalt. Nu zijn dit allemaal abstracte begrippen voor de spreadsheetmanagers van vandaag. Waarom niet het Korps samenvoegen met Luchtmobiel en de commando's? Dat bespaart immers veel geld; zo kunnen we uitrusting, opleidingen en nog veel meer harmoniseren. Samenvoeging is destijds voorkomen door het Korps steviger in de marine te vervlechten. Desalniettemin is samenwerking met de landmacht verder toegenomen – een groot goed – wat het belang van eigen identiteit alleen maar versterkt. Gevechtskracht komt namelijk uit eenheden die trots zijn, een robuuste cultuur hebben en hun saamhorigheid omzetten in *fighting spirit*. Eenheden met een eigen identiteit dus.

Het is van belang dat mariniers zich zichtbaar kunnen onderscheiden, zowel binnen de marine als naar buiten. Met een eigen uniform en eigen insigne. Het traditionele kazerne-tentue van het Korps is al een paar jaar geleden geschrapt. Een mooi voorbeeld van hoe het niet moet werd gegeven door Canada, eind jaren zestig. Toen werden de krijgsmachtdelen volledig samengevoegd en kregen alle militairen hetzelfde uniform. Langzaam werd alles teruggedraaid, omdat het *esprit de corps* van de verschillende eenheden eronder leed. Inmiddels hebben de krijgsmachtdelen weer hun eigen uniform terug en sommige regimenten hebben zelfs hun insignes uit de Tweede Wereldoorlog weer overgenomen. Zo ook de Britse Royal Marine Commando's, die hun nieuw (uniek) uniform combineren met insignes uit de oorlog. Militaire geschiedenis en erfgoed spelen dus ook een belangrijke rol bij identiteit.

De kwestie van uniformen is onderdeel van een grotere vraag: hoe belangrijk zijn cultuur en tradities voor een krijgsmacht? Afgelopen dertig jaar hebben de bezuinigingen meer weggesneden dan alleen fregatten en tanks. Veel tradities zijn op de helling gegaan. Konde we geld besparen door de *Longroom* en de andere verblijven om te smeden naar een *all-ranks*? Natuurlijk kon dat. Maar militaire identiteit put juist zijn kracht uit een mozaïek van kleine tradities en gebruiken. Dit is natuurlijk geen pleidooi voor de herinvoering van royale zeventiende-eeuwse bierrantsoenen of het opnieuw meevaren van scheepshonden, maar het is wel essentieel dat het immateriële – militaire identiteit – meer aandacht krijgt. En dat mag best wat kosten, want het levert bovendien in crisis en oorlog echt iets op. Napoleon zei ooit dat soldaten lang en hard vechten voor een gekleurd lintje. Het begint met trots zijn op het eigen uniform.